

СТАНОВИЩЕ

от ПРОФ. Д-Р НЕВЕНА КОСТОВА ЦАЧЕВА, ДМ, ДМН

по конкурса за академична длъжност "Доцент"

с кандидат: ГЛ. АСИСТЕНТ СВЕТЛА МИХАЙЛОВА ШОПОВА, ДОКТОР
обявен в ДВ бр. 5/17.01.2020г.

за нуждите на катедра "Рехабилитационна и морска медицина"

Факултет "Обществено здраве и здравни грижи,

Държавен Университет "Проф. д-р Асен Златаров", Бургас

Съгласно заповед РК 79 / 13.03.2020г. на Ректора на ДУ" Прф. д-р Асен Златаров "
Бургас като външен член на научно жури давам следното становище:

1. ОБЩИ СВЕДЕНИЯ

Светла Шопова е завършила средното си образование през 1993г. във Френската езикова гимназия „Г.С. Раковски“ - Бургас. През 2003г. завършва Медицинския колеж при Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ със специалност "рехабилитатор". Висше образование завършва последователно като ОКС "бакалавър" през 2007г. и като "магистър" през 2010г. по специалността "Стопанско управление – Здравен мениджмънт". През 2017г. успешно защитава дисертационен труд на тема "Система за оценка на качеството на услугите в SPA центровете по професионално направление 7.6. и по научна специалност: "Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка(вкл. Методика на лечебната физкултура)". Допълнителни квалификации има в областите на Спа и Уелнес, Естетика и дерматология, Лечебен масаж и Електротерапия с придобити сертификати за "Мануални техники и лимфен дренаж" в Бургас за времето 08 – 10. 02. 2013 и Certificate of training BTL INDUSTRIES LTD. for working with BTL system "No –Needle Mesotherapy" Lipo knTour от 20.11.2011. Също декларира за добри комуникативни умения, способност за работа в колектив и за планиране, организиране и гъвкав подход при работа. Ползва три езика - френски, английски и руски, на добро и много добро ниво. Има компютърни умения и компетенции в работа с Word, MS Office, Internet, Clock, ORAC.

В професионалното си развитие от 17г. трудов стаж Светла Шопова включва уменията и знанията от придобитите обученията и квалификации като последователно работи рехабилитатор по ортопедия и травматология в МЦ „Света София"- Бургас /2003-2004/, спа- терапевт в Хотел „Сън Палас”, Слънчев бряг /2005-2006/, като спа мениджър в Гранд Хотел Приморец § Спа -Бургас / от 2010 и досега/. От 2009г. и понастоящем е последователно асистент и гл. асистент в Медицински колеж и в Университета „Проф.д-р Асен Златаров”. Не са отбелязани участия в научни дружества и обществени организации.

2. НАУЧНО - ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И НАУЧНО - ПРИЛОЖНА ДЕЙНОСТ

2.1. В предоставените материали по конкурса гл. ас. Светла Шопова, доктор отговаря на **Правилника** за условията за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров” и НПНСАД като участва с: един хабилитационен труд, озаглавен "Инструментариум за лечебен масаж", от 110 страници с ISBN 978-619-7559-07-1., с глава от монографията "Качество на услугите в здравния туризъм /на примера на спа центровете в България/" и съавтори Зл. Караджова и В. Гончев /ISBN 978-619-7559-01-9/, с 20 научни публикации /вкл. 3 самостоятелни и 17 в съавторство/ в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове. Приложени са декларации за равностойно участие от другите автори при съместните публикации. Представени са и две учебни пособия: издадени през 2015 "Медико-социална рехабилитация на захарен диабет и неговите усложнения" в съавторство с М..Стойчева М., В. Василев, А. Грозева, В. Панчева, Й. Гавраилов, Зл. Иванова /ISBN 978-619-7123-34-0 и през 2018г. "Профилактика на професионалния стрес при здравните специалисти" със съавтори Зл. Лечева , Й .Гавраилов /2018,ISBN:978-619-7125-56-6. Общо публикациите , с които Светла Шопова участва в конкурса са 24 , които отговарят на 611.07 точки по изискуемите критериите за длъжността 450 точки, и което напълно удовлетворява Правилника на Университета.

Участва и в реализирането на пет научно-изследователски проекта, с насока към обичайния предмет на дейност, свързан с обучението на студенти и с балнеологичните ресурси на Бургаския регион за профилактика на социалнозначими заболявания.

2.2. Основните научни направления в публикациите и проектите на Светла Шопова са главно продължение на дипломното и академичното ѝ обучение и научни дирекции. Естественото място в идейния център на публикациите е дисертационната ѝ разработка, която изяснява възможностите за прилагане на

Спа и Уелнес въздействията като средство за превенция. Това има значение, както в актуализиране на методиките за лечение, така и в обучението на студентите и повишаване квалификацията на практикуващи Спа терапевти. Други публикации са насочени към превенцията на сърдечносъдовата патология като най - разпространена сред населението като много добро впечатление правят тези от тях , които се доближават до философията за осигуряване на пълноценен живот или според датски автори до индекса "щастлива планета". В областта на **иновативно търсене на методологически профил в кинезитерапията е предложението за апаратна тренировка като нововъведение в превенцията на бронхиалната астма.** Това се отнася и за предлагания от Светла Шопова и съавтори интегративен подход на терапия на бронхиалната астма при комбиниране с алтернативна медицина. Друга насоченост отново в научно-приложен вариант е прилагане на иновативни форми, методики и подходи за теоретико - практическо обучение по проблемите на диабета и неговите усложнения: диабетно стъпало и диабетна полиневропатия вкл. използването на възможностите на естествените и преформирани физикални фактори при рехабилитацията на захарния диабет и неговите усложнения. До голяма степен това се отнася и до друга болестна група, нуждаеща се от активна и иновативна профилактика и терапия, тази на заболяванията на опорно - двигателния апарат и на периферната нервна система, като ювенилния артрит. Практическа пролежимост и значение могат да имат и за най-често срещаните професионални заболявания, тези на костно-мускулната система и съединителна тъкан. Превенция на стреса и особено на професионалния стрес са и публикациите, повечето в съавторство, поставящи **акценти върху диагностиката и нивата на проявление на професионалния дистрес при здравните професионалисти, работещи в болничното здравеопазване.** Разработваните модели и инструментариуми за превенция и ефективно управление на работния стрес са от съществено значение за общественото здраве и полагането на модерни здравни грижи. В научно-учебната продукция от значение са публикациите за оптимизиране качеството на обучение и подготовка на специалистите по здравни грижи чрез **съвременни методи и подходи осигуряващи цялост и пълнота на обгрижваните пациенти и клиенти на Спа и Уелнес центровете.** Като ново научно - приложно търсене с приносен характер определям и прилагането на изследвания с **кинезитерапевтични средства за въздействие на вестибуларната функция.** В съавторство са публикациите на кандидата, при които са поставени акценти върху анализ на такива

кинезитерапевтични средства, които повлияват равновесието като правилно първоначално са проучени анатомо – физиологични особености на вестибуларната система. Също се отклоява и монографията за **специализирани масажни техники и инструментариум за лечебен масаж**, предназначена за обучението на специалисти по здравни грижи- физиотерапевти (кинезитерапевти, рехабилитатори, медицински рехабилитатори-ерготерапевти) за превенция на редица професионални заболявания и увреждания в рискова работна среда и трудов процес.

Приносните елементи в тези проучвания и последващите публикации са разнообразни, както е комплексна научната област и основните теми на кандидата за Спа и Уелнес методики, процедури, техники и други, всички те научно обосновани, което определя мястото на гл. асистент Светла Шопова за доцент в тази област на познанието много ценно. Считам че, научно - изследователско - приложната дейност представена чрез публикациите и участията в проектите на Светла Шопова се развива в правилна посока на единство между теория и приложимост на формулираните теоретични модели с подходящите термини, както и участията ѝ в научни проекти , като препоръчвам разширяване и популяризиране на територията на тази дейност в посока на участия в редакционни екипи, научни дружества и научни форуми.

2.3. Отбелязани цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране са 10 броя и в нереферирани списания с научно рецензиране 2 броя, общо 12 цитирания, което посочва интереса и необходимостта от развиване на научните и приложните дейности по тези теми и разработки.

3. УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

3.1. В Университет „Проф. д-р Асен. Златаров“ Бургас асистент Светла Шопова преподава по 3 утвърдени дисциплини: "Лечебен масаж" в специалността "Медицинска рехабилитация и ерготерапия" , ОКС „Бакалавър”, редовно обучение, „Спа и уелнес методи за рехабилитация и профилактика”, както и "Учебна практика и преддипломен стаж" в специалността "Медицинска рехабилитация и ерготерапия", ОКС „Бакалавър”, редовно обучение.

В Медицинския колеж реализира учебна дейност по 2 дисциплини „Лечебен масаж” в специалността „Рехабилитатор “, ОКС „Проф. Бакалавър“, редовно обучение и в „Спа и уелнес“ специалността „Рехабилитатор”, ОКС „Професионален бакалавър“, редовно обучение.

С оглед преподаването гл. асистент Светла Шопова е изготвила **5 учебни програми** за „Лечебен масаж“ и за „Учебна практика и преддипломен стаж“ при бакалаври и

профессионали бакалаври, за „Спа и уелнес методи за рехабилитация и профилактика за специалност “Медицинска рехабилитация и ерготерапия“ и за „Спа и уелнес“.

В учебните пособия при съавтори с опит Шопова застъпва две много съществени и важни теми, за медико-социалната рехабилитация на болните от диабет и тези с усложнения , както и за профилактика на професионалния стрес при здравните специалисти. **Това са всъщност два основни дяла от конструктивната и от вторичната профилактика, които засега като недостатъчно застъпени в здравната политика са добре разгърнати в образователните концепции на ФОЗЗГ.** Считам определено, че това има значение за всички обучавани - студенти, спатерапевти, кадри на уелнес центровете за придобиването на знания, умения и компетентности в тази област.

3.2 Гл. асистент Светла Шопова има достатъчна учебна натовареност за последните 5 години, като провежда лекции и упражнения, учебна практика и преддипломен стаж, удостоверени надлежно според административните изисквания на Правилника. Средногодишно учебната ѝ натовареност е 512.3 учебни часа и надхвърля изискуемите 360 учебни часа. Както определих по - горе Светла Шопова може да разшири територията на преподаване като хабилитирано лице и така ще подпомогне, както създаването на нови учебни програми и дори на нови специалности, които имат необходимост от преподаване на знания за профилактика на социалнозначимите болести и с това се реализира приобщаването на общественото здраве към европейските насоки и тези на СЗО за " Здраве за всички".

Въз основа на научната продукция, научните интереси, регистрираната учебната натовареност при обучението на студенти и предпоставките за разгърната обществено полезна дейност, давам становище с пълна убеденост към членовете на Уважаемото научно жури, главен асистент Светла Михайлова Шопова, доктор, да получи положителна оценка като ѝ се присъди академичната длъжност “ДОЦЕНТ” по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ за нуждите на катедра "Рехабилитационна и морска медицина" при Факултет " Обществено здраве и здравни грижи", Университет "Проф. Асен Златаров", Бургас.

...

/п